

Հայոց Պատմութեան եւ Աշխարհագրութեան համար շահագրգիռ նիւթեր կ'ընծայեն արաքացի մատենագիրները: Այսպիսիները ցայսօր սակաւ ուշադրութեան արժանացած են ազգային քանասէրներէն, մասամբ իրենց դժուարամատչելի լեզուին եւ մասամբ ցրի հրատարակուած ըլլալուն պատճառաւ: Առանձին շնորհակալութեան արժանի է ըստ այսմ՝ գործոյս յարգելի Հաւաքիչն, որ խորհած է հայերէնախօս ընծայել մատենագիրներու Հայաստանի վերաբերեալ հատուածները:

Ասոնք նախնաքար լոյս տեսան Հանդես Ամսօրիայի մէջ, յընթացս 1903—1909 տարիներու: Դժբախտաբար 1909էն ի վեր խմբագրութիւնս Հաւաքիչն նոր մասեր չստանալով՝ կարելի չեղաւ աւելի